ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 12.5.2021 г.
COM(2021) 237 final

2021/0121 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Общия съвет на Световната търговска организация по отношение на искането на Европейския съюз за удължаване на срока на действие на освобождаването от задължения в рамките на СТО, позволяващо предоставянето на автономни търговски преференции за Западните Балкани

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Целта на настоящото предложение е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Общия съвет на Световната търговска организация (СТО), във връзка с предвиденото приемане на решение за удължаване на срока на действие на освобождаването от задължения в рамките на СТО, позволяващо на Европейския съюз (ЕС) да предоставя автономни търговски преференции на Западните Балкани.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация

Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация („Споразумението за СТО“) влезе в сила на 1 януари 1995 г.

Европейският съюз е страна по Споразумението.

2.2. Министерска конференция и Общ съвет на Световната търговска организация

Съгласно член IV, параграф 1 от Споразумението за СТО Министерската конференция има правомощията да взема решения относно всички въпроси по многостранните търговски споразумения.

Съгласно член IV, параграф 2 от Споразумението за СТО в периода между заседанията на Министерската конференция нейните функции се изпълняват от Общия съвет.

Съгласно член IX, параграф 1 Споразумението за СТО, СТО обичайно взема своите решения с консенсус.

2.3. Предвиденият акт на Общия съвет на СТО

Съгласно член IX, параграф 3 от Споразумението за СТО при изключителни обстоятелства отделна страна членка може да бъде освободена от задължение.

По искане на ЕС Общият съвет на СТО може да приеме решение за удължаване на срока на действие на съществуващото освобождаване от задължения в рамките на СТО, което позволява на ЕС да предоставя автономни търговски преференции на Западните Балкани („предвиденият акт“).

Съществуващото освобождаване от задължения изтича на 31 декември 2021 г. Поради това целта на предвидения акт е срокът на действие на освобождаването от задължения да се удължи до 31 декември 2026 г.

Предвиденият акт ще стане обвързващ за членовете на СТО, в съответствие с член IX, параграф 3, както и с член II, параграф 2 от Споразумението за СТО, който гласи: „Споразуменията и отнасящите се към тях правни актове в приложения 1, 2 и 3 <…>, задължителни за всички страни членки, представляват неразделни части от това споразумение.“.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

На 16 декември 2020 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕС) 2020/2172 за удължаване на срока на прилагане на автономни търговски преференции

до 31 декември 2025 г.[1] за продукти с произход от Западните Балкани (Албания, Босна и Херцеговина, Косово[*], Черна гора, Северна Македония и Сърбия). Търговските преференции първоначално бяха предоставени с Регламент (ЕО) № 2007/2000 на Съвета[2], изменян и удължаван неколкократно след това.

Ако Европейският съюз не бъде освободен в необходимата степен от задълженията си по член I, параграф 1 от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ) от 1994 г. и член XIII от ГАТТ от 1994 г., би се наложило третирането, предоставено с автономните търговски преференции, да се разшири, така че да обхване всички други членове на СТО.

Поради това е необходимо ЕС да представи искане за удължаване на срока на действие на освобождаването от задължения в рамките на СТО за автономните търговски преференции, предоставени от ЕС на Западните Балкани съгласно член IX, параграф 3 от Споразумението за СТО за допълнителен срок от пет години — до 31 декември 2026 г. Освен внасянето на това искане ЕС следва да подкрепи приемането му в Общия съвет на СТО.

Това ще е четвъртото удължаване на срока на действие на освобождаването от задължения, първоначално предоставено на 8 декември 2000 г. до 31 декември 2006 г.[3], и последно удължено на 7 декември 2016 г.[4] Причината за първоначалното освобождаване от задължения и удължаванията на срока му на действие е трайната трудна икономическа ситуация в региона, както и фактът, че преференциалното третиране на допустимите продукти, което Съюзът предоставя на тези държави, има за цел да насърчи икономическото развитие по начин, който е в съответствие с целите на ГАТТ от 1994 г.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *„позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“*.

Понятието *„актове с правно действие“* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган.

---

[1] Регламент (ЕС) 2020/2172 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз (ОВ L 432, 21.12.2020 г., стр. 7).

[*] Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

[2] ОВ L 240, 23.9.2000 г., стр. 1. Регламентът е последно изменен с Регламент (ЕО) № 530/2007 (ОВ L 125, 15.5.2007 г., стр. 1), кодифициран с Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 1).

[3] WT/L/380.

[4] G/C/W/731.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Общият съвет на СТО е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за СТО.

Актът, който Общият съвет има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде обвързващ съгласно международното право в съответствие с член II, параграф 2 и член IX, параграф 3 от Споразумението за СТО.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържанието на предвидения акт са свързани с общата търговска политика.

Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207, параграф 4, първа алинея.

4.3. Заключение

Правното основание на предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

2021/0121 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Общия съвет на Световната търговска организация по отношение на искането на Европейския съюз за удължаване на срока на действие на освобождаването от задължения в рамките на СТО, позволяващо предоставянето на автономни търговски преференции за Западните Балкани

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за създаване на Световната търговска организация („Споразумението за СТО“) беше сключено от Съюза с Решение 94/800/ЕО на Съвета[1] и влезе в сила на 1 януари 1995 г.

(2) Съгласно член II, параграф 2 от Споразумението за СТО споразуменията и отнасящите се към тях правни актове в приложения 1, 2 и 3 („многостранни търговски споразумения“), включително Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г. (ГАТТ от 1994 г.), задължителни за всички страни членки, представляват неразделни части от това споразумение.

(3) Съгласно член IV, параграф 1 от Споразумението за СТО Министерската конференция може да взема решения по всички въпроси, свързани с многостранните търговски споразумения. Министерската конференция се състои от представители на всички членове и заседава най-малко веднъж на две години. Съгласно член IV, параграф 2 от Споразумението за СТО в периода между заседанията на Министерската конференция нейните функции се изпълняват от Общия съвет. Съгласно член IX, параграф 1 от същото споразумение СТО обичайно взема своите решения с консенсус.

(4) В съответствие с член IX, параграф 3 от Споразумението за СТО при изключителни обстоятелства Министерската конференция може да взема решения за освобождаване на отделна страна членка от задължение, произтичащо от Споразумението за СТО или от някое от многостранните търговски споразумения.

(5) Съюзът получи освобождаване от задълженията си по член I, параграф 1 от ГАТТ от 1994 г. за първи път на 8 декември 2000 г. до 31 декември 2006 г.[2],

[1] Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 г. относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1).

[2] WT/L/380.

последно удължено на 7 декември 2016 г. до 31 декември 2021 г., в степента, необходима да позволи на Съюза да предостави преференциално третиране на допустими продукти с произход от Западните Балкани.

(6) На 16 декември 2020 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕС) 2020/2172 и отново удължиха срока на прилагане на автономните търговски преференции до 31 декември 2025 г.[3] за Западните Балкани (Албания, Босна и Херцеговина, Косово*, Черна гора, Северна Македония и Сърбия).

(7) При липсата на освобождаване от задължения в рамките на СТО прилагането от страна на Съюза на автономните търговски преференции за Западните Балкани до 31 декември 2025 г. ще трябва да бъде разширено, така че да обхване всички други членове на СТО.

(8) Искането за удължаване на срока на действие на освобождаването, позволяващо предоставянето на автономни търговски преференции за Западните Балкани, е оправдано предвид трайната трудна икономическа ситуация в региона, както и факта, че преференциалното третиране на допустимите продукти, което Съюзът предоставя на тези държави, има за цел да насърчи икономическото развитие по начин, съгласуван с целите на ГАТТ от 1994 г., а не да създава пречки за търговията на други членове на СТО. Следователно изключителните обстоятелства, които обосновават удължаването на срока на действие на освобождаването от задълженията по член I, параграф 1 и от член XIII от ГАТТ от 1994 г., все още са налице.

(9) Целесъобразно е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в Общия съвет на СТО, тъй като удължаването на срока на действие на освобождаването във връзка с автономните търговски преференции, предоставени от Съюза на Западните Балкани, ще бъде обвързващо за членовете на СТО,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Общия съвет на Световната търговска организация, е да се поиска удължаване до 31 декември 2026 г. на срока на действие на съществуващото освобождаване от задължения в рамките на СТО във връзка с автономните търговски преференции, предоставени от Съюза на Западните Балкани, и да се подкрепи приемането на това искане.

---

[3] Регламент (ЕС) 2020/2172 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз (ОВ L 432, 21.12.2020 г., стр. 7).

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател